

Diana Monissen

moderator zorginnovatiereis 2024

WILLEN EN KUNNEN WE ECHT INNOVATIEF ZIJN?

Met een grote groep zorgbestuurders gingen we op pad om naar een innovatief zorgstelsel te kijken en te zien wat we kunnen leren van de Finnen. Hoe hebben zij hun hervormde stelsel geïntroduceerd? Hebben zij grensverleggende samenwerkingen in de praktijk gerealiseerd en hoe ver is het met hun digitale gezondheidszorg?

Het nieuwe Finse stelsel is van “bovenaf” vanuit het ministerie van financiën opgelegd. Dat is, anders dan in het polderend Nederland, in Finland blijkbaar mogelijk. Een “braver, volgzamer” volk zo werd ons verteld. Geen Poolse landdagen, maar de overheid heeft het “gewoon” geïntroduceerd, overigens wel na jaren van overdenking. Innovatief zou je kunnen noemen dat vanuit ons perspectief, men gezondheidszorg, sociale services en ‘rescue’ als één geheel ziet en vanuit dezelfde wet gefinancierd wordt.

Samenwerking in de praktijk, Helsinki

In Helsinki zagen we dat veel zorg en social services op één plek integraal geboden wordt, opdat cliënten een overzichtelijke, snelle en gemakkelijke toegang hebben. Over de toegangstijden zijn op nationaal niveau afspraken gemaakt. Daarnaast wordt er nadrukkelijk ingezet op verdere digitalisering. Klanten worden geholpen op hun digital journey en men werkt voortdurend aan verbetering op dit gebied. Tevens is het fantastisch, dat zowel de gezondheidszorg als welzijn met hetzelfde digitale systeem werken.

Onder de indruk was ik van de digitale mogelijkheden die men exploreert: een robot die verpleegkundige taken overneemt en het MedicubeX e-Health station dat mensen in staat stelt zelf bloeddruk, ECG en andere zaken op te nemen, waardoor de professional tijd wint. Dit station heeft veelbelovende mogelijkheden voor de toekomst; predictie van ziektes zoals hartinfarcten worden vanaf 2025, zo verwacht men, voorspelbaar op de langere termijn en zo kan er ingezet worden op preventie. Daarenboven raken, door de introductie van dergelijke toepassingen in een gezondheidscentrum, mensen aan “apparaten” en digitale oplossingen gewend.

Procesinnovatie en productiviteit

Bij Terveystalo, een grote private aanbieder van eerste-lijns zorg en tweedelijns poliklinische zorg voor de private en de publieke sector, kunnen medewerkers van gecontracteerde bedrijven snel terecht voor psychische zorg. Hierdoor blijft het ziekteverzuim in die bedrijven laag. De aanbieder werkt hard aan permanente procesinnovatie, opdat cliënten maximaal en snel geholpen worden. Mensen hebben daardoor "een gezonder leven", aldus hun missie. Permanent werken aan productiviteitsverhoging is voor deze organisatie onderdeel van hun innovatie, zoals de ontwikkeling van hun smart platform, de klant bedienen als partner en investeren in het personeel.

Wat mij ook is opgevallen bij de verschillende bezoeken is dat de private zorg en de publieke zorg goed samenwerken en daar ook desgevraagd niet echte problemen mee lijken te hebben. Daar liggen geen akkoorden of programma's aan ten grondslag, het was historisch zo gegroeid.

Eigen land

Hoe zit het dan met ons: IZA, GALA, WOZO en TAZ? Allen gericht op passende zorg in de regio, op basis van maatschappelijk businesscases. Hebben we ook een overheid nodig die een nieuwe wet maakt, van bovenaf oplegt of zijn we in staat om het in de regio's anders, duurzaam en toegankelijk te regelen met elkaar? En kan dat zonder daadwerkelijke regisseur gebeuren, inclusief serieuze investeringen in preventie en welzijn? Zijn we vooruitstrevend genoeg om dat voor elkaar te krijgen? Het IZA biedt mogelijkheden genoeg....

Toen we rond 2013 het Prinses Maxima Centrum oprichtten, een landelijk centrum voor zorg en research ten behoeve van alle kinderen met kanker, was dat een moeilijke weg. Er was veel weerstand en welbegrepen eigenbelang. Het is er toch gekomen en biedt momenteel de meest eigentijdse zorg, met research gezien als Europees centrum. Ook hier speelden belangen, was het moeilijk te her-alloceren, geld te verdelen, mensen te verplaatsen etc. Het kwam er omdat partijen de wil en het doorzettingsvermogen hadden om het doel te realiseren, namelijk: ieder kind met kanker genezen.

Optimistisch

Ik ben optimistischer geworden na de reis naar Finland, de weg die we moeten gaan kan slagen voor de gehele gezondheidszorg als we allemaal ieder voor zich de schouders eronder willen zetten, met als doel passende zorg voor de toekomst voor onze kinderen en kleinkinderen. Als een ieder oprecht de vraag beantwoordt: wat kan ik zelf doen om dit specifieke regioplan te laten slagen? Wat is er nodig om die procesinnovatie of nieuwe techniek te implementeren en wat kan ik bijdragen aan cultuurverandering?

We gaan verder op het "innovatieve" pad van IZA en de andere akkoorden en programma's. Ik zag die wil tot slagen onder de deelnemers. Finland doet het met een big bang, wij kiezen een ander pad. Niet alles is maakbaar, maar met goede wil en oog voor al het innovatieve in eigen en andere landen, wel transformeerbaar en implementeerbaar. Zeker als we jonge medisch specialisten, die een breder perspectief willen zien, blijvend betrekken. o

"Finland doet het met een big bang, wij kiezen een ander pad."

